

Sprawozdanie z realizacji gminnego
programu ochrony środowiska
dla
Miasta i Gminy Nakło nad Notecią
za okres 2007 – 2008 r.

wg stanu na dzień 31 grudnia 2008r,

1. WSTĘP

Opracowany w 2004 r. „Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Nakło nad Notecią na lata 2004-2008 z perspektywą na lata 2009-2013” został przyjęty przez Radę Miejską w Nakle uchwałą nr XXVIII/266/2004 w dniu 30.12.2004 r.

„Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Nakło nad Notecią na lata 2004-2008 z perspektywą na lata 2009-2013” podjął zadanie wytyczenia i prowadzenia polityki ekologicznej w gminie.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.) organ wykonawczy Gminy sporządza co dwa lata raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska, który przedstawia Radzie Miejskiej. Niniejszy dokument stanowi realizację obowiązku, o którym mowa powyżej.

Ustawodawca nie określił, jaką formę powinien posiadać raport z realizacji Programu i jakie elementy mają składać się na jego zawartość. Nie zostały opracowane ogólne wytyczne opracowania Raportu, umożliwiające zachowanie układu treści i sposobu przedstawienia rezultatów z realizacji zadań ujętych w Programie Ochrony Środowiska obowiązujące we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego w Polsce. Ustawodawca nie zdyscyplinował również samorządów lokalnych do przestrzegania określonych terminów, w których – od momentu przyjęcia uchwałą programu ochrony środowiska – powinien być przedstawiony i przyjęty Raport z jego realizacji.

Raport jest próbą weryfikacji i wstępnej oceny wykonania tego, co zostało zapisane w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Nakło nad Notecią na lata 2004-2008 z perspektywą na lata 2009-2013”, a co udało się zrealizować w latach 2007-2008.

W „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Nakło nad Notecią na lata 2004-2008 z perspektywą na lata 2009-2013” na tle głównych dziedzin rozwoju i związanych z nimi kierunków presji na środowisko oraz na podstawie diagnozy i prognozy stanu środowiska, a także uwarunkowań polityki ekologicznej sformułowano cele średniokresowe ochrony środowiska do roku 2013. Cele średniokresowe stanowiły podstawę dla określenia planu operacyjnego na lata 2004 - 2008.

Zawarty w rozdziale 4 „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Nakło nad Notecią na lata 2004-2008 z perspektywą na lata 2009-2013” plan operacyjny na lata 2004 – 2008 przedstawia gminne priorytety ekologiczne oraz listę przedsięwzięć istotnych w skali gminy, które zostały przewidziane do realizacji w tym okresie, tj. w latach 2004 - 2008, z podziałem

na przedsięwzięcia inwestycyjne oraz pozainwestycyjne, z podaniem roku realizacji, kosztów i źródeł finansowania, instytucji odpowiedzialnych za realizację danego przedsięwzięcia oraz rodzaju przedsięwzięcia (własne, koordynowane, gminne).

W niniejszym raporcie zostały przedstawione zadania i przedsięwzięcia, które były zrealizowane lub rozpoczęte w ramach przyjętego programu ochrony środowiska w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2008 r.

Podstawę raportowania realizacji konkretnych zadań stanowiła polityka krótkoterminowa programu ochrony środowiska określona w rozdziale 4 – Plan operacyjny na lata 2004-2008.

Przedsięwzięcia ujęte w Planie operacyjnym na lata 2004-2008 ujęto w sześciu grupach:

1. Zaopatrzenie w wodę;
2. Gospodarka ściekowa;
3. Zabezpieczenie przeciwpowodziowe;
4. Powietrze atmosferyczne;
5. Przyroda i krajobraz;
6. Edukacja ekologiczna.

Ujęte w planie przedsięwzięcia nie wyczerpały zadań i czynności związanych z ochroną środowiska na terenie gminy. Dlatego też przyjęty system raportowania zakłada opis podejmowanych działań w obrębie zaproponowanego przedsięwzięcia, związanych z nim bezpośrednio lub pośrednio.

Niektóre ze zrealizowanych zadań inwestycyjnych lub pozainwestycyjnych ujęto dodatkowo, w przypadku gdy nie można było podporządkować ich pod konkretne przedsięwzięcie.

Raport został opracowany na podstawie danych i informacji uzyskanych z:

- Urzędu Miasta i Gminy w Nakle nad Notecią;
- KPWiK Sp. z o.o. w Nakle oraz KPWiK Sp. z o.o. w Szubinie;
- Gminnej Spółki Wodnej;
- innych podmiotów prowadzących działalność na terenie miasta i gminy, których działania były wpisane w plan operacyjny POŚ.

W szczególności podstawą sporządzenia raportu z realizacji programu ochrony środowiska za lata 2007-2008 były:

- Sprawozdania z wykonania planu finansowego inwestycji do dnia 31.12.2007 oraz 31.12.2008. będące sprawozdaniami rzeczowo-finansowymi z realizacji zadań określonych w budżetach na poszczególne lata.
- Sprawozdanie z przychodów i wydatków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2007 roku.
- Sprawozdanie z przychodów i wydatków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2008 roku.
- Sprawozdanie z wykonania robót konserwacyjnych na urządzeniach melioracyjnych w Gminnej Spółce Wodnej w Nakle w 2007 i 2008 r.

**2. OCENA REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZAKRESU PLANU OPERACYJNEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
W OKRESIE OD STYCZNIA 2007 DO GRUDNIA 2008.**

Lp.	Przedsięwzięcie	Opis podejmowanych działań i efekty	Okres i stopień realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
1	2	3	4	5
ZAOPATRZENIE W WODĘ				
1.	Budowa, rozbudowa, modernizacja sieci wodociągowej wraz z przyłączami na terenie gminy Nakło n/ Notecią –opracowanie dokumentacji.	Działania realizowane przez gminę Nakło nad Notecią oraz KPWiK Sp. z o.o. w Szubinie. Zrealizowano w okresie raportowania: 1. Opracowanie dokumentacji (prac projektowych) oraz wykonanie robót budowlanych przez KPWiK Sp. z o.o. Szubin –Budowa wodociągu oraz przyłącza (dz. Nr 143) przy ul. Sportowej w Ślesinie 488 m wodociągu i 12 m przyłącza.	Założono realizację zadań w latach 2007-2012 – raportowane w rzeczywistości 2007 i 2008 Razem wartość inwestycji: 390 tys. PLN 2007 - zadanie realizowane;	Koszty założono : w 2007 na kwotę 20 tys. PLN w 2008 na kwotę 60 tys. PLN Razem: 80 tys. PLN 20 tys. PLN – Budżet gminy. środki własne– KPWiK Szubin; środki własne – właściciel posesji
2.	Budowa sieci wodociągowej w ul. Polnej i ul. Olszewskiej w Nakle n. Not. -przedsięwzięcie inwestycyjne.	Działania realizowane przez gminę Nakło nad Notecią. Zrealizowano w okresie raportowania: Budowa sieci wodociągowej w Ulicy Polnej i ulicy Olszewskiej. W okresie sprawozdawczym wybudowano 542 m sieci wodociągowej. Wykonano 4 hydranty p.poż. Zlikwidowano stary cementowo-azbestowy odcinek sieci wodociągowej.	Założono realizację zadań w latach 2007-2008 Razem wartość inwestycji: 420 tys. PLN Do 80% z WFOŚiGW pozostałe środki z budżetu gminy 2008 zadanie zrealizowane;	Koszty założono : Stan do 2008r. na kwotę 10 tys. PLN w 2008 na kwotę 410 tys. PLN w 2007 r. nie wykorzystano środków pieniężnych na realizację zadania; w 2008 r. wydatkowano kwotę 319 483 PLN w tym: 210 083,03 PLN środki własne budżetu gminy i 109 400 PLN z pożyczki WFOŚiGW

Lp.	Przedsięwzięcie	Opis podejmowanych działań i efekty	Okres i stopień realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
1	2	3	4	5
GOSPODARKA ŚCIEKOWA				
1.	Wsparcie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków – przedsięwzięcie inwestycyjne.	Działania realizowane przez osoby fizyczne.	Założono realizację zadań w latach 2004-2007 – raportowane w rzeczywistości 2007 i 2008	Koszty założono : Dofinansowanie w kwocie 1 tys. PLN na 1 oczyszczalnię przydomową.
		Gmina Nakło nad Notecią prowadzi program wdrażania przydomowych oczyszczalni ścieków na swoim terenie poprzez dofinansowanie zakupu i montażu przydomowych oczyszczalni ścieków. Dofinansowanie dotyczy częściowej rekompensaty kosztów poniesionych na zakup przydomowej oczyszczalni ścieków.	w okresie raportowania zgłoszono do eksploatacji 2007- 5 szt. oczyszczalni zlokalizowanych w Polichnie, Olszewce, Paterku, Gabrielinie, Karnówku 2008 –2 szt. oczyszczalni przydomowych zlokalizowanych w Ślesinie Ogółem w MiG Nakło n. Notecią jest 81 oczyszczalni przydomowych;	w 2007 r. wydatkowano kwotę 5 tys PLN w 2008 r. wydatkowano kwotę 2 tys. PLN
2.	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Nakło nad Notecią Minikowo – Ślesin – Trzeciewnica do Nakła n. Not. – przedsięwzięcie inwestycyjne.	Działania realizowane przez gminę Nakło nad Notecią. Zrealizowano w okresie raportowania: W ramach zadania w 2007 roku zrealizowano budowę kanalizacji ściekowej w ul. Rzemieślniczej w Ślesinie. (222,35 m) jako kontynuację działań z lat poprzednich. Wybudowano kanalizację ściekową grawitacyjną (64,75 m) przewód tłoczny (26 m), przydomową przepompownię ścieków dla gminnego budynku w Ślesinie 17. W 2008r. kupiono działkę pod przepompownię ścieków w Ślesinie i przekazano ją w aporcie KPWiK Nakło nad Notecią. Wybudowano odcinek kanalizacji sanitarnej o długości 46,5 m w ul. Wichrowej w Trzeciewnicy.	Założono końcową realizację zadania w latach 2005 - 2015 roku Razem wartość inwestycji: 3 500 tys. PLN 2007 r.- zadanie zrealizowane 2008 r – zadanie realizowane	Koszty założono : Stan do 2008r. na kwotę 1 500 tys. PLN w 2008 na kwotę 6,5 tys. PLN w 2007 r. wydatkowano kwotę 133 376,01 tys. PLN w tym 10 000 PLN z GFOŚiGW w 2008 r. wydatkowano kwotę 2 400 PLN (zwrot wpłat mieszkańców w 2007r.) oraz 25 tys. PLN z GFOŚiGW (4 tys. PLN przekazano na realizację zadania w 2009r.)

3.	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Nakło nad Notecią w ul. Długiej w Nakle n. Not. – ETAP I, II, III -przedsięwzięcie inwestycyjne.	Działania realizowane przez gminę Nakło nad Notecią.	Założono końcową realizację zadania w latach 2004 - 2013 roku	Koszty założono: Stan do 2008 na kwotę 1 500 tys. PLN budżet gminy i 375 tys PLN środki zewnętrzne WFOŚiGW
		Zrealizowano w okresie raportowania: W ramach zadania w 2007 zakończono budowę I etapu kanalizacji w ul. Długiej w Nakle n. Not. (312,2 m sieci grawitacyjnej, przyłącza do budynków (242,95 m) przydomową przepompownię ścieków wraz z kolektorem tłocznym (46,05 m), Wybudowano pełne ogrodzenie tłoczni ścieków przy ul. Długiej 78B. Przeprowadzono przetarg ograniczony na wykonanie etapu II i III zadania w ul. Długiej w Nakle n. Notecią. Zadanie traktowane jako kontynuacja działań z lat poprzednich. W 2008r. w marcu dokonano odbioru II i III etapu budowy kanalizacji sanitarnej w ul Długiej. W ramach realizacji prac w 2008r wybudowano 230,15 m kanalizacji grawitacyjnej, przyłącza do budynków o łącznej długości 157,95 m . Dodatkowo w celu udrożnienia zrzutu ścieków w ul. Długiej wykonano odcinek kanalizacji sanitarnej o dł. 17,8 m w ul. Bartkowskiego.	Razem wartość inwestycji: 4 600 tys. PLN budżet gminy Do 75 % środki zewnętrzne i WFOŚiGW	2007 r.- zakończenie etapu I, 2008 r – zadanie realizowane
4.	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Nakło nad Notecią -Występ I -przedsięwzięcie inwestycyjne.	Działania realizowane przez KPWiK Sp. z o.o. w Szubinie.	Założono realizację zadania w latach 2007 - 2013 roku	Koszty założono: Stan do 2008 r. na kwotę 350 tys. PLN w 2008 na kwotę 50 tys. PLN;
		Zrealizowano w okresie raportowania: W ramach zadania w 2007 r. przygotowano matrycę geodezyjną, podpisano umowę z wykonawcą oraz opracowywano koncepcję działania. W 2008 r. kontynuowano zadanie ustalano z gestorami sieci koncepcję sieci kanalizacyjnej we wsi Występ I.	Razem wartość inwestycji: 3 800 tys. PLN budżet gminy Do 80 % środki zewnętrzne i WFOŚiGW	2007 r.- przyjęcie realizacji zadania; 2008 r – kontynuacja, zadanie realizowane;

5.	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Nakło nad Notecią -Występ II -przedsięwzięcie inwestycyjne.	Działania realizowane przez gminę Nakło nad Notecią.	Założono realizację zadania w latach 2005 - 2008 roku	Koszty założono: Stan do 2008 r. na kwotę 244 tys. PLN w 2008 na kwotę 15 tys. PLN;
		Zrealizowano w okresie raportowania: W ramach zadania w 2007 r budowano kanalizację ściekową w Występie II: (309,2 m kanalizacji grawitacyjnej oraz 123,4 m kolektora tłoczego wraz z przepompownią ścieków oraz hydrantem p.poż. i przyłączem energetycznym).	Razem wartość inwestycji: 259 tys. PLN Do 70 % środki zewnętrzne i WFOŚiGW Pozostałe środki budżet gminy	w 2007 r. wydatkowano kwotę 243 901,14 PLN w tym 95 901,14 PLN z budżetu gminy, 148 tys PLN z WFOŚiGW w 2008 r. wydatkowano kwotę 2 597,88 PLN (kwotę 10 tys. PLN przekazano na zakończenie zadania w 2009r.)
6.	Budowa kanalizacji <u>sanitarnej i deszczowej</u> w gminie Nakło nad Notecią -ul. Tuwima -przedsięwzięcie inwestycyjne.	Działania realizowane przez gminę Nakło nad Notecią.	Założono realizację zadania w latach 1999 - 2013 roku	Koszty założono: Stan do 2008 r. na kwotę 30 tys. PLN w 2008 na kwotę 450 tys. PLN;
		Zrealizowano w okresie raportowania: W ramach zadania w 2007 r. dokonano zamiany nieruchomości działek: 277/2 i 350 oraz 327/2 pomiędzy gminą a osobą fizyczną. Gmina zbyła działkę 327/2 na rzecz działek 277/2 i 350. W 2008 r. kontynuowano zadanie; zaktualizowano projekt budowlany, kosztorys inwentorski, zweryfikowano przedmiar robót. Zawarto umowę z wykonawcą i przekazano plac budowy.	Razem wartość inwestycji: 3 400 tys. PLN Do 75 % środki zewnętrzne i WFOŚiGW Pozostałe środki budżet gminy	w 2007 r. wydatkowano kwotę 11 030,44 PLN w 2008 r. wydatkowano 18 tys. PLN z środków niewygasających z 2007r; oraz 450 tys. PLN z tego: 150 tys. PLN środki gminy i 300 tys. z WFOŚiGW.
7.	Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w gminie Nakło nad Notecią -ul. Polna w Nakle n. Not. -przedsięwzięcie inwestycyjne.	Działania realizowane przez gminę Nakło nad Notecią.	Założono realizację zadania w latach 2007 - 2008 roku	Koszty założono: w 2008 na kwotę 495 tys. PLN;
		Zrealizowano w okresie raportowania: W ramach zadania w 2008 r. wykonano sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o dł. 320,5 m.	Razem wartość inwestycji: 495 tys. PLN Do 78 % środki zewnętrzne i WFOŚiGW Pozostałe środki budżet gminy.	w 2008 r. wydatkowano kwotę 452 987,44 PLN w tym 276 087,44 PLN z budżetu gminy oraz 176 900 PLN z WFOŚiGW.
8.	Budowa kanalizacji <u>deszczowej</u> w gminie Nakło nad Notecią -ul. Kilińskiego w Nakle n. Not. -przedsięwzięcie inwestycyjne.	Działania realizowane przez gminę Nakło nad Notecią.	Założono realizację zadania w latach 2006 - 2012 roku	Koszty założono: Stan do 2008 r. na kwotę 28 tys. PLN w 2008 na kwotę 0 tys. PLN;
			Razem wartość inwestycji: 3 028 tys. PLN Do 50 % środki zewnętrzne	

		Zrealizowano w okresie raportowania: Zadanie kontynuowane z 2006r. W ramach zadania w 2007 i 2008r. uzgodniono projekt z gestorami sieci. Uzyskano decyzję o lokalizacji inwestycji celu publicznego dla terenów zamkniętych. Uzyskano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. Uzyskano pozwolenie na budowę: Wojewody oraz Starosty.	Pozostałe środki budżet gminy. 2007 r –zadanie realizowane; 2008 r –zadanie realizowane;	w 2007 r. wydatkowano kwotę 18 645,5 PLN w tym 106,6 PLN z budżetu gminy oraz 18 538,9 PLN ze środków niewygasających z 2006r. w 2008 r. wydatkowano kwotę 1 600 PLN (35 tys. PLN ze środków niewygasających przekazano na dochody gminy).
9.	Budowa kanalizacji ściekowej w gminie Nakło nad Notecią -odcinek w Olszewce -przedsięwzięcie inwestycyjne.	Działania realizowane przez gminę Nakło nad Notecią. Zrealizowano w okresie raportowania: W ramach zadania w 2007r. opracowano dokumentację. W XII 2007r. uzyskano decyzję o lokalizacji inwestycji polegającej na budowie kanalizacji sanitarnej w Olszewce. Wystąpiono o decyzję pozwolenia na budowę kanalizacji. W 2008r. uzyskano pozwolenie na budowę kanalizacji w Olszewce.	Założono realizację zadania w latach 2007 - 2011 roku Razem wartość inwestycji: 280 tys. PLN Do 80 % środki WFOŚiGW Pozostałe środki budżet gminy.	Koszty założono: Stan do 2008 r. na kwotę 5 tys. PLN w 2008 na kwotę 0 tys. PLN; w 2007 r. wydatkowano kwotę 5 tys. PLN w 2008 r. nie poniesiono wydatków na realizację zadania
10.	Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w gminie Nakło nad Notecią -ul. Piaskowa w Nakle n. Not. -przedsięwzięcie inwestycyjne.	Działania realizowane przez gminę Nakło nad Notecią. Zrealizowano w okresie raportowania: W ramach zadania w 2007r. opracowano koncepcję kanalizacji sanitarnej i deszczowej, otrzymano warunki techniczne od gestorów sieci, wykonano badania techniczne podłoża gruntowego pod projektowaną sieć, Uzyskano od Wojewody decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji. W 2008r. kontynuowano zadanie. Opracowywano projekt techniczny na podstawie koncepcji, opracowano specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych. Uzyskano decyzję o lokalizacji inwestycji celu publicznego dla gruntów nie objętych planem z.p. dla terenów zamkniętych.	Założono realizację zadania w latach 2007 – 2013 roku Razem wartość inwestycji: 2 500 tys. PLN Do 60 % środki WFOŚiGW Pozostałe środki budżet gminy.	Koszty założono: Stan do 2008 r. na kwotę 80 tys. PLN w 2008 na kwotę 0 tys. PLN; w 2007 r. wydatkowano kwotę 30 670,8 PLN w 2008 r. wydatkowano kwotę 10 980 PLN oraz 3 904 PLN z wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2007.

11.	Przebudowa kanalizacji deszczowej w gminie Nakło nad Notecią -ul. Długa w Nakle n. Not. -przedsięwzięcie inwestycyjne.	Działania realizowane przez gminę Nakło nad Notecią.	Założono realizację zadania w latach 2007 – 2010 roku*	
		Zrealizowano w okresie raportowania: W ramach zadania w 2007r. wykonano matrycę geodezyjną, zawarto umowę z wykonawcą projektów. Ustalono koncepcję kanalizacji deszczowej i lokalizacji urządzeń podczyszczających. Otrzymano warunki techniczne od gestora sieci, dokonano wykupu gruntów pod lokalizację urządzeń podczyszczających. Złożono wnioski o decyzje środowiskowych uwarunkowań i decyzje lokalizacji inwestycji. W 2008r. kontynuowano zadanie, zakończono proces projektowania sieci uzyskano pozwolenie wodnoprawne na budowę. Uzgodnianie warunków wejścia z budową na grunty prywatne. Podpisano umowę z wykonawcą robót.	2007 r –zadanie realizowane; 2008 r –kontynuacja zadania;	w 2007 r. wydatkowano kwotę 54 781,6 PLN z budżetu gminy w 2008 r. wydatkowano kwotę 36 019,20 PLN (330 tys. PLN ze środków niewygasających przekazano na dalszą realizację zadania w 2009r.).

Lp.	Przedsięwzięcie	Opis podejmowanych działań i efekty	Okres i stopień realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
1	2	3	4	5

ZABEZPIECZENIE PRZECIWPOWODZIOWE

1.	Melioracja i modernizacja urządzeń wodnych – konserwacja i remonty istniejących urządzeń melioracji szczegółowych i urządzeń wodnych - przedsięwzięcie inwestycyjne.	Działania realizowane przez Gminną Spółkę Wodną w Nakle nad Notecią.	Założono realizację zadań w latach 2004-2011 – raportowane w rzeczywistości 2007 i 2008	Środki własne budżetu gminy WFOŚiGW, GFOŚiGW. Dotacje z Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Marszałkowskiego,
		Zrealizowano w okresie raportowania: Wykonanie robót konserwacyjnych na długości 65,2 km rowów. Poprzez odmulanie dna rowów, wykaszanie skarp, wycięcie krzewów. -konserwacja gruntowa 41,6 km; -konserwacja bieżąca 23,6 km; -Wycinka krzaków z rowów melioracyjnych o pow. 743 ar Część krzaków została pocięta rębakiem pozostałe zostały spalone. -wyczyszczono z namułu 245 m przepustów; -wyczyszczono z namułu 257 m studni drenarskich.	2007 r. – realizacja robót	Wartość wykonanych prac w roku 2007 wyniosła 199 778 PLN w tym z udziałem dotacji 64 627 PLN - dotacje z: Województwo Kujawsko-Pomorskie 10 tys. PLN, Urząd Marszałkowski 15 tys. PLN, PFOŚiGW 4 tys. PLN, GFOŚiGW 24 268 PLN W tym w ramach prac statutowych 20 901 PLN i w ramach prac publicznych 102 250 PLN.
		Wykonanie robót konserwacyjnych na długości 65,7 km rowów. Poprzez odmulanie dna rowów, wykaszanie skarp, wycięcie krzewów. -konserwacja gruntowa 56,5 km; -konserwacja bieżąca 9,2 km; - Wycinka krzaków z rowów melioracyjnych o pow 937 ar i (178 godz.) Część krzaków została pocięta rębakiem pozostałe zostały spalone. -wyczyszczono z namułu 243 m przepustów; -wyczyszczono z namułu 221 m studni drenarskich.	2008 r. – realizacja robót	Wartość wykonanych prac w roku 2008 wyniosła 28 3946 PLN w tym z udziałem dotacji 53 268 PLN - fotacje z: Województwo Kujawsko-Pomorskie 10 tys. PLN, Urząd Marszałkowski 15 tys. PLN, PFOŚiGW 4 tys. PLN, GFOŚiGW 24 268 PLN

Lp.	Przedsięwzięcie	Opis podejmowanych działań i efekty	Okres i stopień realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
1	2	3	4	5
POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I HAŁAS				
1.	Budowa alternatywnych źródeł energii.	W okresie sprawozdawczym nie wykazano budowy elektrowni wiatrowych na terenie gminy, Na terenie gminy funkcjonuje jedna Mała Elektrownia Wodna o łącznej mocy zainstalowanej 421 KW. Znajduje się ona na stopniu piętrzącym Nakło Zachód w m. Bielawy. -Gmina promuje i dofinansowuje w ramach Programu Ochrony Powietrza – modernizację bądź wymianę ogrzewania w mieście Nakło nad Notecią na ekologiczne	2007- 2008 – nie realizowano zadania	Zgodnie z Regulaminem dofinansowania ze środków Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej działań polegających na modernizacji ogrzewania z opalanego węglem na bardziej ekologiczne (dotyczy modernizacji ogrzewania w lokalach i budynkach mieszkalnych) na terenie miasta Nakło n.Not.
2.	Ograniczanie wibracji i hałasu na terenie gminy	1. Działanie realizowane przez gminę Nakło nad Notecią i jednostki monitorujące WIOŚ	Założono realizację zadań w latach 2004-2007 – raportowane w rzeczywistości 2007 i 2008	Koszty monitoringu WIOŚ
		Zrealizowano w okresie raportowania: W roku 2007 wykonywano pomiaru hałasu w ramach badań monitoringowych przez WIOŚ Bydgoszcz. Na terenie miasta Nakło wykonywano pomiary w 5 punktach przy ul. Nowej, Mroteckiej, Mickiewicza, Staszica i Bydgoskiej. Wskaźnik naruszenia klimatu akustycznego wahał się od 2,3 do 12,9 db. Jedynie przy ul. Nowej nie zarejestrowano przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu. Najwyższe poziomy hałasu zarejestrowano przy ul. Bydgoskiej.	2007 rok realizacja zadania 2008 rok kontynuacja realizacji zadania	Koszty monitoringu WIOŚ
3.	Ograniczanie wibracji i hałasu na terenie gminy -zwłaszcza na terenie miasta Nakło (obszar zabudowany) -Budowa infrastruktury na terenie przy obwodnicy	2. Działanie realizowane przez gminę Nakło nad Notecią	Założono realizację zadania w latach 2006 – 2013 roku Razem wartość inwestycji: 640 tys. PLN 100 % środki budżetu gminy.	Założono koszty: Do 2008r. 70 tys. PLN
		Zrealizowano w okresie raportowania: W okresie raportowania wykonano podkłady do celów projektowych skrzyżowania ul. Staszica i drogi gminnej 35 KD w Nakle n. Notecią. Wykonano skrzyżowania :Ul. Nowej i ul. KD/G-D w Nakle n. Not.. Wykonano skrzyżowanie: Armii Krajowej i ul. 35 KD.	2007r.- realizacja zadania 2008r. – realizacja zadania;	w 2007 r. wydatkowano kwotę 17 562,42 PLN z budżetu gminy (520 tys. PLN przekazano na dalszą realizację zadania w 2008r.). W roku 2008 wydatkowano kwotę 4 796,8 PLN oraz 44 259,33 PLN z wydatków niewygasających 2007.

4.	Ograniczanie wibracji i hałasu na terenie gminy -zwłaszcza na terenie miasta Nakło (obszar zabudowany) -Budowa odcinka ulicy Plac Szkolny w Nakle n. Not.	2. Działanie realizowane przez gminę Nakło nad Notecią Zrealizowano w okresie raportowania:	-	-
		W ramach realizacji zadania wykonano odcinek jezdni o powierzchni 142,40 m kw. oraz chodnik o powierzchni 52 m kw.	2007r.- realizacja zadania	w 2007 r. wydatkowano kwotę 32.535,99 PLN z budżetu gminy
5.	Ograniczanie wibracji i hałasu na terenie gminy -zwłaszcza na terenie miasta Nakło (obszar zabudowany) -Budowa Ulicy Orzeszkowej w Nakle n. Not.	2. Działanie realizowane przez gminę Nakło nad Notecią Zrealizowano w okresie raportowania:	Założono realizację zadania w latach 2004 – 2009 roku Razem wartość inwestycji: 260 tys. PLN 100 % środki budżetu gminy.	Założono koszty: Do 2008r. 110 tys. PLN w 2008r. 80 tys. PLN
		2007- I etap- wybudowano 569,49 m kw. jezdni z kostki POLBRUK gr. 8 cm oraz 166,89 m kw. chodnika i 80,01 m kw. wjazdów z kostki POLBRUK gr. 6 cm. 2008-II etap.W ramach zadania wybudowano 278 m ² jezdni z kostki gr. 8 cm oraz 116 m ² chodnika i 31 m ² wjazdów z kostki gr. 6 cm.	2007r.- realizacja zadania 2008r. – realizacja zadania	w 2007 r. wydatkowano kwotę 108.963,64 PLN w 2008r. wydatkowano kwotę 72.455,65 z budżetu gminy
6.	Ograniczanie wibracji i hałasu na terenie gminy -Budowa Ulicy Gimnazjalnej w Nakle n. Not.	2. Działanie realizowane przez gminę Nakło nad Notecią Zrealizowano w okresie raportowania:	Założono realizację zadania w latach 200 – 2009 roku Razem wartość inwestycji: 340 tys. PLN 100 % środki budżetu gminy.	Założono koszty: Do 2008r. 170 tys. PLN w 2008r. 120 tys. PLN
		2007-II etap- Wykonano ulicę długości 74 mb, w tym: jezdnię o powierzchni 444 m kw., wjazd o powierzchni 25,07 m kw. i chodnik o powierzchni 125,20 m kw. 2008-III etap - wykonano jezdnię o pow. 349,1 m kw. i chodnik o pow. 74,5 m kw	2007r.- realizacja zadania 2008r. – realizacja zadania	w 2007 r. wydatkowano kwotę 105.326,44 PLN w 2008r. wydatkowano kwotę 74.903,12 z budżetu gminy
7.	Ograniczanie wibracji i hałasu na terenie gminy -Budowa Ulicy Prusa w Nakle n. Not.	2. Działanie realizowane przez gminę Nakło nad Notecią Zrealizowano w okresie raportowania:	Założono realizację zadania w latach 2007 – 2008 roku Razem wartość inwestycji: 114 tys. PLN 100 % środki budżetu gminy.	Założono koszty: Do 2008r. 30 tys. PLN w 2008r. 84 tys. PLN
		2007-III - Wykonano jezdnię z kostki betonowej o powierzchni 180 m kw 2008- VI etap - Wykonano jezdnię z kostki betonowej o powierzchni 451 m kw.	2007r.- realizacja zadania 2008r. – realizacja zadania	w 2007 r. wydatkowano kwotę 29 964,27 PLN w 2008r. wydatkowano kwotę 83.963,20 z budżetu gminy
8.	Ograniczanie wibracji i hałasu na terenie gminy -Budowa Ulicy Leśnej w Paterku Etap II	2. Działanie realizowane przez gminę Nakło nad Notecią Zrealizowano w okresie raportowania:	Założono realizację zadania w latach 2006 – 2012 roku Razem wartość inwestycji: 1200 tys. PLN 100 % środki budżetu gminy.	Założono koszty: Do 2008r. 20 tys. PLN W 2008r. 97 tys. PLN
		W okresie raportowania opracowano Studium Wykonalności na budowę ulicy Leśnej w Paterku.	2008r. – realizacja zadania	w 2008r. wydatkowano kwotę 11.999,92 PLN z budżetu gminy

9.	Ograniczanie wibracji i hałasu na terenie gminy -Budowa chodnika w ul. Wiejskiej w Występie	2. Działanie realizowane przez gminę Nakło nad Notecią	Założono realizację zadania w latach 2006 – 2012 roku Razem wartość inwestycji: 200 tys. PLN 100 % środki budżetu gminy.	Założono koszty: Do 2008r. 20 tys. PLN W 2008r. 20 tys. PLN
		Zrealizowano w okresie raportowania: 2007 - wykonano 226,51 m kw. chodnika z kostki betonowej 2008 -wykonano chodnik szer. 1,5 - 2,0 m o pow. 156,47 m kw. Za kwotę 2.352,49 zakupiono materiały drogowe, które zostaną wbudowane w chodnik w 2009 r.	2008r. – realizacja zadania 2007r. –realizacja zadania.	w 2007 r. wydatkowano kwotę 9.949,53 PLN w 2008r. wydatkowano kwotę 19.994,25 PLN z budżetu gminy
10.	Ograniczanie wibracji i hałasu na terenie gminy - Rozpoczęcie budowy ulicy Reja w Nakle nad Notecią - I etap	2. Działanie realizowane przez gminę Nakło nad Notecią	Założono realizację zadania w latach 2006 – 2012 roku Razem wartość inwestycji: 240 tys. PLN 100 % środki budżetu gminy.	Założono koszty: Do 2008r. 0 tys. PLN w 2008r. 40 tys. PLN
		Zrealizowano w okresie raportowania: wykonano odcinek jezdni o pow. 216,6 m kw. oraz chodnik o pow. 20,0 m kw.	2008r. – realizacja zadania	w 2008r. wydatkowano kwotę 40.005,81 PLN z budżetu gminy
11.	Ograniczanie wibracji i hałasu na terenie gminy -zwłaszcza na terenie miasta Nakło (obszar zabudowany) - Budowa obwodnicy PN-PD	2. Działanie realizowane przez gminę Nakło nad Notecią	Założono realizację zadania w latach 2008 – 2011 roku Razem wartość inwestycji:41 000 tys. PLN 50 % środki unijne –pozostałe środki budżetu gminy i starostwa	Założono koszty: Do 2008r. 0 tys. PLN w 2008r. 1 500 tys. PLN
		Zrealizowano w okresie raportowania: W okresie raportowania przygotowano podkład sytuacyjno wysokościowy w obrębie nowoprojektowanego obejścia. Wykonano także opinię geologiczną (wstępne badanie podłoża w rejonie planowanej trasy przebiegu obwodnicy) oraz opłacono członków zespołu doradczego podczas trwania postępowania o zamówienie publiczne na wyłonienie projektanta obejścia miasta Nakło nad Notecią.	2008r. – realizacja zadania	w 2008r. wydatkowano kwotę 32.156,28 PLN z budżetu gminy
12.	Ograniczanie wibracji i hałasu na terenie gminy -zwłaszcza na terenie miasta Nakło (obszar zabudowany) - Budowa ul. Wzgórze Wodociągowe w Nakle	2. Działanie realizowane przez gminę Nakło nad Notecią	Założono realizację zadania w latach 2008 – 2012 roku Razem wartość inwestycji: 400 tys. PLN 100 % środki budżetu gminy.	Założono koszty: Do 2008r. 0 tys. PLN w 2008r. 30 tys. PLN
		Zrealizowano w okresie raportowania: Opracowanie dokumentacji projektowej oraz zlecono opracowanie projektu podziału działki na potrzeby zadania inwestycyjnego.	2008r. – realizacja zadania	w 2008r. wydatkowano kwotę 11 009,43 PLN z budżetu gminy

13.	Ograniczanie wibracji i hałasu na terenie gminy -zwłaszcza na terenie miasta Nakło (obszar zabudowany) - Budowa skrzyżowania ul. Staszica z drogą gminną 35 KD w Nakle nad Notecią	2. Działanie realizowane przez gminę Nakło nad Notecią Zrealizowano w okresie raportowania:	Założono realizację zadania w latach 2006 – 2013 roku Razem wartość inwestycji: 640 tys. PLN 100 % środki budżetu gminy.	Założono koszty: Do 2008r. 70 tys. PLN
		Wykonanie skrzyżowania z kostki betonowej gr. 8 cm na powierzchni 118 m kw. oraz wykonanie przepustu z rur PCV śr. 400 mm dł.15 mb. Opracowanie dokumentacji projektowej oraz zlecono opracowanie projektu podziału działki na potrzeby zadania inwestycyjnego.	2008r. – realizacja zadania	w 2008r. wydatkowano kwotę 33.388,00 PLN z budżetu gminy
14.	Ograniczanie wibracji i hałasu na terenie gminy -zwłaszcza na terenie miasta Nakło (obszar zabudowany) - Budowa uzbrojenia ul. Półwiejskiej w Nakle	2. Działanie realizowane przez gminę Nakło nad Notecią Zrealizowano w okresie raportowania:	Założono realizację zadania w latach 1996 – 2012 roku Razem wartość inwestycji: 640 tys. PLN 100 % środki budżetu gminy.	Założono koszty: Do 2008r. 40 tys. PLN
		2007- ---- 2008- opracowanie dokumentacji projektowej z terminem realizacji. uzyskanie pozwolenia na budowę kanalizacji deszczowej w ulicy Półwiejskiej	2008r. – realizacja zadania	w 2008r. wydatkowano kwotę 39.500,00 PLN z budżetu gminy
15.	Ograniczanie wibracji i hałasu na terenie gminy -zwłaszcza na terenie miasta Nakło (obszar zabudowany) - Prace remontowe ulicy Dąbrowskiego, Placu Konopnickiej;	2. Działanie realizowane przez gminę Nakło nad Notecią Zrealizowano w okresie raportowania:	Nie zakładano realizacji zadania w okresie raportowania.	Nie zakładano realizacji zadania w okresie raportowania.
		2007- remont nawierzchni bitumicznej Placu Konopnickiej i części ul. Dąbrowskiego w Nakle n. Not. 2008 -roboty remontowe części jezdni na ulicy Dąbrowskiego wykonanie remontu jezdni ul. Bohaterów remont nawierzchni działki nr 13 / 8 w Lubaszczu remont chodnika na działce 1837 / 22 w m. Nakło nad Notecią	2008r. – realizacja zadania	w 2007 r. wydatkowano kwotę 199.350,48 PLN w 2008r. wydatkowano kwotę 1.058.074,44 PLN z budżetu gminy
16.	Ograniczanie wibracji i hałasu na terenie gminy - Budowa pieszo-jezdni oraz ścieżek rowerowych -Budowa ścieżki rowerowo-pieszkiej z Nakła do Paterka.	2. Działanie realizowane przez gminę Nakło nad Notecią Zrealizowano w okresie raportowania:	Zakładano realizację zadania w okresie raportowania.	Założono koszty: Do 2008r. 320 tys. PLN w 2008r. 200 tys. PLN
		2007- wykonanie odcinka ścieżki długości ok. 230 mb. w tym: - chodnik szer. 1,5 m o powierzchni 383,31 m kw. z kostki betonowej szarej, - ścieżka rowerowa szer. 2,0 m o powierzchni 468,99 m kw. z kostki betonowej kolorowej, - wjazd o powierzchni 103,80 m kw. z kostki betonowej szarej,	2007r. – realizacja zadania 2008r. – realizacja zadania	w 2007 r. wydatkowano kwotę 144.917,47 PLN w 2008r. wydatkowano kwotę 151.842,68 PLN z budżetu gminy

		- odwodnienie z płyt ściekowych betonowych dł. 225,20 mb. 2008- wykonanie chodnika z kostki betonowej o pow. 151,5 m kw. i ścieżki rowerowej z kostki betonowej o pow. 202 m kw. -zakupienie i montaż barier oddzielających ścieżkę rowerowo-pieszą od strony przepustu i od drogi wojewódzkiej.		
--	--	---	--	--

Lp.	Przedsięwzięcie	Opis podejmowanych działań i efekty	Okres i stopień realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
1	2	3	4	5
PRZYRODA I KRAJOBRAZ				
1.	Realizacja programu dot. tworzenia zieleni trwałej w gminie - przedsięwzięcie inwestycyjne.	Działanie realizowane przez gminę Nakło nad Notecią. Zrealizowano w okresie raportowania: Zakup drzew i krzewów do nasadzeń na terenie miasta i gminy. Prowadzenie nasadzeń, - pielęgnacja nasadzeń, - cięcia sanitarno-pielęgnacyjne. Powyższe zostały posadzone na terenie Miasta i Gminy Nakło n. Not.(tereny osiedli, szkół, skwerów, parków, pasy przydrożne, tereny wiejskie).	Założono realizację zadań w latach 2004-2007 – raportowane w rzeczywistości 2007 i 2008 2007 rok realizacja zadania 2008 rok kontynuacja realizacji zadania	Budżet gminy, WFOŚiGW i GFOŚiGW. W 2007r. wydatkowano kwotę 41.056,76 PLN w tym : -1952,54 PLN z GFOŚiGW; - 10.000,00 PLN z WFOŚiGW W 2008r. wydatkowano kwotę 52.979,04. W tym: -4 tys. PLN z GFOŚiGW - 10.000,00 PLN z WFOŚiGW.
2.	Wprowadzenie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż szlaków komunikacyjnych i granic terenów chronionych	Działanie realizowane przez gminę Nakło nad Notecią. Zrealizowano w okresie raportowania: -nie podjęto działań realizacji zadania w okresie raportowania.	Założono realizację zadań w latach 2004-2007 – raportowane w rzeczywistości 2007 i 2008 2007 rok brak realizacji zadania 2008 rok brak realizacji zadania	Budżet gminy Na realizację zadanie nie wydatkowano kosztów w okresie sprawozdawczym.

3.	Zagospodarowanie turystyczne terenów nadnoteckich w Nakle n. Notecią. - przedsięwzięcie inwestycyjne.	Działanie realizowane przez gminę Nakło nad Notecią. Zrealizowano w okresie raportowania: W 2007r. Opracowano studium zagospodarowania Noteci wraz z oznakowaniem szlaków wodnych w ramach projektu: „Wykorzystanie Śródlądowych Dróg Wodnych dla Rozwoju Regionalnego”. Zamontowano tablicę na brzegu rz. Noteć oraz partycypowano w kosztach za prace przy opracowywaniu studium.	Założono realizację zadań w latach 2004-2007 – raportowane w rzeczywistości 2007 i 2008 2007 rok realizacja zadania	Koszty założono w latach 2006-2011 na kwotę łączną 357 tys. PLN, Budżet gminy i do 50% rewitalizacja W 2007r. wydatkowano 25 265,58 PLN ze środków GFOŚiGW W 2008r. wydatkowano. 4 tys. PLN ze środków GFOŚiGW.
4.	Realizacja projektów z zakresu ochrony przyrody w tym ochrona kasztanowców	W okresie sprawozdawczym brak działań w zakresie ochrony kasztanowców	Założono realizację zadań w latach 2004-2007 – raportowane w rzeczywistości 2007 i 2008.	Brak założonych kosztów na lata 2007-2008
5.	Akcje związane z nieprzewidzianymi awariami i sytuacjami -(ochrona środowiska)	Działania realizowane przez gminę Nako nad Notecią i Straż Miejską w Nakle n. Not. Na terenie gminy powstają dzikie składowiska odpadów. W celu ograniczenia szkodliwego oddziaływanie nagromadzonych odpadów na środowisko przyrodnicze, Urząd MiG w tym zakresie ściśle współpracuje ze Strażą Miejską i Zakładem Robót Publicznych. W okresie sprawozdawczym (2008r.) zlikwidowano dwa dzikie wysypiska odpadów na terenie gminy - w m. Olszewka oraz w m. Małocin. Łącznie z tych 2 lokalizacji nielegalnych wysypisk odpadów usunięto ok. 308 Mg odpadów zmieszanych i 32,78 Mg odpadów wysegregowanych (głównie szkło, opony i tworzywa sztuczne).	Założono realizację zadań w latach 2004-2007 – raportowane w rzeczywistości 2007 i 2008. Realizacja zadania w okresie raportowania.	Nie zakładano szczegółowych kosztów na realizację zadania. w roku 2008 wydatkowano kwotę: 86 565,08 zł

Lp.	Przedsięwzięcie	Opis podejmowanych działań i efekty	Okres i stopień realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
1	2	3	4	5
EDUKACJA EKOLOGICZNA				
1.	Wdrażanie ekologicznych zachowań wśród mieszkańców gminy	<p>Gmina nie posiada opracowanego <u>programu edukacji ekologicznej</u>. Nie mniej jednak w okresie sprawozdawczym Urząd MiG informował mieszkańców o obowiązkach wynikających z Regulaminu utrzymania porządku i czystości w gminie jak również, współuczestniczył w kontrolach posesji prowadzonych przez Straż Miejską. Drukowano również ulotki dotyczące selektywnej zbiórki odpadów oraz rozdawano pakiety higieniczne na psie odchody.</p> <p>-W związku z zauważeniem problemu z jakim borykają się mieszkańcy gminy dotyczącym prawidłowego usuwania wyrobów zawierających azbest (zwłaszcza pokryć dachowych) w okresie sprawozdawczym w roku 2008 zorganizowano szkolenie dla sołtysów o zagospodarowywaniu tego typu odpadów;</p> <p>- Urząd MiG wdraża i rozwija świadomość ekologiczną mieszkańców poprzez organizowanie zbiórek:</p> <p>- odpadów wielkogabarytowych, opon, elektroodpadów, udostępnianiu skrzynek na odpady niebezpieczne (baterie małogabarytowe) w szkołach, przedszkolach i inst. publicznych; organizuje system zbiórki przeterminowanych leków w aptekach, organizuje akcje jak : Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi.</p> <p>Edukacja ekologiczna jest prowadzona wielokierunkowo. – środowisko – przyroda – krajobraz – gospodarka odpadami. Edukacja nastawiona jest przede wszystkim na dzieci i młodzież. Urząd MiG organizuje i współorganizuje dla tych beneficjentów szkolenia, zajęcia pozalekcyjne, wyjazdy na tzw. zielone lekcje, festyny ekologiczne, obozy i konkursy. Urząd MiG współpracuje z dyrektorami szkół, przedszkoli, stowarzyszeniami i organizacjami ekologicznymi, starostwem powiatowym, Powiatową Stacją Sanitarno Epidemiologiczną oraz biblioteką. Organizowane przez Urząd MiG szkolenia i zajęcia młodego pokolenia mieszkańców gminy daje szansę na prawidłowy rozwój ich świadomości ekologicznej. A w przyszłości to oni przecież będą stali na straży ochrony środowiska przyrodniczego gminy; Warto więc zainwestować w edukację ekologiczną młodego pokolenia gminy Nakło n. Notecią.</p>	<p>-sukcesywna edukacja ekologiczna; mieszkańców gminy: dzieci, młodzieży i dorosłych ;</p> <p>- przekazywanie informacji na zebraniach z mieszkańcami, na spotkaniach z sołtysami, na stronie internetowej Urzędu, w prasie oraz poprzez radio.</p> <p>Edukacja ekologiczna i jej efekty w zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy w zakresie:</p> <p>- Sprzątanie świata;</p> <p>- Selektywna zbiórka odpadów:</p> <p>-Udostępnienie mieszkańcom gminy pojemników służących do zbierania odpadów wysegregowanych</p> <p>-Zbiórka przeterminowanych leków (w aptekach)</p> <p>- Zbiórka baterii małogabarytowych</p> <p>- Zbiórka odpadów: - wielkogabarytowych-opon -zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego</p> <p>-oraz gospodarki odpadami zawierającymi azbest została szczegółowo opisana w sprawozdaniu z wykonania Planu Gospodarki Odpadami w okresie 2007-2008r.</p>	<p>Szkolenia, festyny, obozy, konkursy itp....;sfinansowano z GFOŚiGW 16 395,76 zł (2007r.)</p> <p>Szkolenia, festyny, obozy, konkursy itp....;sfinansowano z GFOŚiGW 16 591,48 zł (2008r.)</p> <p>Koszty prowadzenia zbiórek odpadów i akcji sprzątania zostały określone szczegółowo w tabelach tematycznych;</p>

2.	Opracowanie i publikacja ulotek zakup wydawnictw edukacyjnych w gminie Nakło nad Notecią.	Działanie realizowane przez gminę Nakło nad Notecią.	Założono realizację zadań w latach 2004-2007 – raportowane w rzeczywistości 2007 i 2008	Koszty administracyjne GFOŚiGW.
		Zrealizowano w okresie raportowania: -zakup ogłoszenia prasowego o organizacji zbiórki odpadów (2007) (143,96 zł); -druk materiałów edukacyjnych w zakresie selektywnej zbiórki odpadów, zasad zrównoważonego rozwoju oraz promocji prawidłowego postępowania z odpadami.(951,6) -druk plakatów informacyjnych – dofinansowanie konkursu OIKOS (96 zł)	2007 r. –realizacja zadania 2008r. – realizacja zadania.	w 2007r. wydatkowano kwotę 1 191,56 PLN z GFOŚiGW w 2008r. poniesiono koszty administracyjne
3.	Organizacja zajęć edukacyjnych, obozów, pikników, festynów i konkursów ekologicznych.	Działanie realizowane przez gminę Nakło nad Notecią.	Założono realizację zadań w latach 2004-2007 – raportowane w rzeczywistości 2007 i 2008	Koszty administracyjne GFOŚiGW.
		Zrealizowano w okresie raportowania: Organizacja obozów ekologicznych w Kopernicy noclegi wyżywienie, przewóz).	2007 r. –realizacja zadania 2008r. – realizacja zadania.	w 2007r. wydatkowano kwotę 5 209,77 PLN z GFOŚiGW w 2008r. wydatkowano kwotę 4 336,98 PLN z GFOŚiGW
		Wynajem transportu, organizacja obozów ekologicznych dla dzieci szkół podstawowych, zakup materiałów i artykułów koniecznych do zorganizowania festynu ekologicznego i zajęć terenowych.	2007 r. –realizacja zadania 2008r. – realizacja zadania.	w 2007r. wydatkowano kwotę 8 840,95 PLN z GFOŚiGW w 2008r. wydatkowano kwotę 11 254,50 PLN z GFOŚiGW
		-Zakup nagród dla laureatów konkursu literacko-ekologicznego zorganizowanego przez Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną w Nakle n. Not. 1 tys. zł./rok 2007 i 2008 -Zakup upominków oraz nagród dla uczestników konkursów o tematyce ekologicznej – Dzień Sportu i Dzień Dziecka w Paterku (147 zł/2007r) -Zakup nagród dla laureatów konkursu zorg. przez Stowarzyszenie Ekologiczne Ziemi Nakielskiej OIKOS w ramach obchodów Dnia Ochrony Środowiska.(150 zł/2007r.).	2007 r. –realizacja zadania 2008r. – realizacja zadania.	w 2007r. wydatkowano kwotę 1 279,00 PLN z GFOŚiGW w 2008r. wydatkowano kwotę 1 000,00 PLN z GFOŚiGW

3. OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA NA PODSTAWIE WSKAŹNIKÓW MONITOROWANIA PROGRAMU

Opracowany w 2004 r. „Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Nakło nad Notecią na lata 2004-2008 z perspektywą na lata 2009-2013” zakłada zarządzanie środowiskiem oraz monitoring wdrażania programu ochrony środowiska na terenie gminy.

Jednym z założeń monitoringu wdrażania programu ochrony środowiska jest raportowanie jego realizacji w cyklu dwuletnim oraz jego aktualizacja w cyklu czteroletnim.

Monitoring wdrażania POŚ zakłada również ocenę realizacji programu na podstawie analizy w oparciu o przyjęte i wyznaczone wskaźniki i mierniki realizacji.

Złożenia takie przyjęto w rozdziale piątym dokumentu strategicznego pn. zarządzanie programem ochrony środowiska.

W oparciu o wytyczne dotyczące monitoringu wdrażania POŚ wyznaczono szereg wskaźników środowiskowych, określających osiągnięty efekt ekologiczny w określonym czasie. Wartości tych wskaźników oparto o dane lub wyliczenia na podstawie statystyki publicznej oraz wyników państwowego monitoringu środowiska. Ocenę wskaźnikową podzielono na poszczególne grupy wskaźników odpowiadające elementom środowiska lub infrastruktury, np. zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków, wody powierzchniowe, powietrze atmosferyczne itp.

Ocenę wskaźnikową realizacji programu przedstawiono w poniższej tabeli. Jako okresy analizy przyjęto:

- stan na koniec roku 2003, który był brany pod uwagę podczas analizy stanu środowiska w dokumencie wyjściowym programu ochrony środowiska sporządzanym w 2004 roku.
- stan na koniec 2006 roku, tj. stan osiągnięty po dwuletnim okresie wdrażania programu ochrony środowiska, po którym następuje raportowanie realizacji wdrażanych przedsięwzięć.
- stan na koniec 2008 roku, tj. stan osiągnięty po kolejnym dwuletnim okresie wdrażania programu ochrony środowiska, po którym następuje raportowanie realizacji wdrażanych przedsięwzięć.

Ocena realizacji programu ochrony środowiska - podsumowanie wskaźnikowe

Oceniany element	Wskaźnik	Jednostka miary	Stan wyjściowy ¹⁾ (31.12.2003)	Stan na (31.12.2006)	Stan na (31.12.2007)	Stan na ²⁾ (31.12.2008)	Źródło danych	OCENA (opis)
1	2	3	4	5			6	7
Zaopatrzenie w wodę	Całkowita długość sieci wodociągowej (bez przyłączy)	km	150,6	153,7	157,3	158,8	GUS, spr. M - 06	wzrost długości zbiorczej sieci wodociągowej
	Liczba przyłączy wodociągowych	szt.	3262	3373	3379	3440	GUS; spr. M - 06	wzrost liczby przyłączy do sieci wodociągowej
	Liczba mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej	osób: ter. miasta ter. gminy ogółem	19319 11210 30529	19123 11432 30555	19007 11501 30508	b.d.	GUS	ogólna liczba mieszkańców korzystających z sieci nieznacznie zmalała
	STOPIEŃ ZWODOCIĄGOWANIA GMINY liczba mieszkańców zaopatrywanych w wodę z sieci wodociągowej w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców	% teren miasta teren gminy ogółem dla MiG	98,5 89,8 95,1	98,5 90,2 95,2	98,52 89,41 94,8	b.d. b.d. b.d.	Przeliczenie na podstawie liczby mieszkańców korzystających z sieci oraz ogólnej liczby mieszkańców na koniec 2003 i 2006 i 2007r. (faktyczne miejsce zamieszkania)	obniżenie stopnia zwodociągowania
	Wskaźnik zużycia wody na potrzeby komunalne (woda dostarczona gospodarstwom domowym)	tys. m ³ /rok tys. m ³ /d	1034,0 2,833	970,2 2,658	958,8 2,626	976,9 2,676	GUS przeliczenie	zużycie wody nieznacznie wzrosło.
	Wskaźnik zużycia wody na 1 mieszkańca korzystającego z sieci na dobę	dm ³ /Mk*d	92,8	87	81,66	83,2	Przeliczenie	jednostkowe zużycie wody spadło w stosunku do roku 2006 i wzrosło w stosunku do roku 2007

Odprowadzanie ścieków	Całkowita długość sieci kanalizacyjnej (bez przyłączy)	km	55,8	65,8	65,8	64,7	GUS- spr. M-06 (2008)	Nieznaczny spadek długości zbiorczej sieci kanalizacyjnej
	Liczba przyłączy kanalizacyjnych	szt.	1033	1196	1209	1257	GUS- spr. M - 06	wzrost liczby przyłączy do zbiorczej sieci kanalizacyjnej
	Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	osób: ter. miasta ter. gminy ogółem	17500 4436 21936	17330 4863 22193	17238 4907 22145	b.d.	GUS	ogólna liczba mieszkańców korzystających z sieci wzrosła.
	STOPIEŃ SKANALIZOWANIA GMINY liczba mieszkańców odprowadzających ścieki do kanalizacji zbiorczej w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców	% teren miasta teren gminy ogółem dla mig	89,2 35,5 68,3	89,3 38,3 69,2	89,3 38,1 68,87	b.d.	Przeliczenie na podstawie liczby mieszkańców korzystających z sieci oraz ogólnej liczby mieszkańców na koniec 2003 i 2006 r. oraz 2007 i 2008 (faktyczne miejsce zamieszkania)	utrzymujący się wzrost stopnia skanalizowania.
	Ilość ścieków odprowadzana zbiorczą siecią kanalizacyjną	tys. m ³ /rok tys. m ³ /d	1199 3,285	1078,5 2,955	1079,9 2,958	1033,6 2,831	GUS, przeliczenie	ilość odprowadzanych ścieków zmalała.
	Nieczystości ciekłe wywiezione do oczyszczalni ścieków w ciągu roku	dam ³ /rok	b.d.	b.d.	b.d.	35,42	Spr. M-06	nie można ocenić. – ze względu na brak danych
	Liczba zbiorników bezodpływowych zewidencjonowanych na terenie gminy	szt.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	-	nie można ocenić. - ewidencja zbiorników bezodpływowych w trakcie realizacji.
	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	64	75	81	84	Informacja Urząd Miasta i Gminy;	liczba przydomowych oczyszczalni ścieków wzrasta.

Oczyszczanie ścieków	Ilość ścieków dopływająca do oczyszczalni komunalnych (ogółem)	dam ³ /rok (tys. m ³ /rok)	1387	1141	1253	1229	GUS – spr. M-05	pomimo większego skanalizowania ilość ścieków uległa zmniejszeniu.
	Ilość ścieków dopływająca do oczyszczalni komunalnych (bez ścieków opadowych i dowożonych oraz bez wód infiltracyjnych)	dam ³ /rok (tys. m ³ /rok)	1199	1078,5	1079,9	1158	GUS - spr. M-05	
	Ilość ścieków oczyszczona w oczyszczalniach komunalnych (ogółem)	dam ³ /rok (tys. m ³ /rok)	1387	1141	1024	1229	GUS - spr. M-05	
	Ilość osadów ściekowych wyprodukowanych na oczyszczalniach w ciągu roku	Mg/rok	151	280	314	326	GUS. - spr. M-05	ilość osadów ściekowych wzrosła.
Wody podziemne	Jakość wód podziemnych – sieć krajowa monitoringu – poziom czwartorzędowy	klasa czystości /rok badania	b.d.	III/2004 IV/2005	Rozwarzyn - V/2007 Potulice - II/2007	-	Państwowy monitoring środowiska (PIG, WIOŚ).	Nie można ocenić danych wskaźników ze względu na nieporównywalne źródła danych.
	Jakość wód podziemnych – sieć regionalna monitoringu – GZWP 138	klasa czystości /rok badania	b.d.	II/2004 II/2005	II/ 2007	-		Jakość wód podziemnych na stałym poziomie II klasy czystości.
Wody powierzchniowe	ilość punktów monitoringu rzek	szt.	3	3	2	-	Państwowy monitoring środowiska (PIG, WIOŚ)	liczba punktów monitoringu zmalała
	jakość wód rzeki Noteci	Klasa czystości wód /rok badania	b.d.	V i IV / 2004 IV i IV / 2006	IV i V / 2007	-		Jakość wód powierzchniowych na stałym poziomie IV i V klasy czystości.
	jakość wód Kanału Bydgoskiego	Klasa czystości wód /rok badania	b.d.	V / 2004 V / 2006	V / 2007	-		

Gleby	Udział użytków rolnych w całkowitej powierzchni gminy	%	66	69	69	69	Na podstawie danych ewidencji gruntów oraz GUS.	Powierzchnia użytków rolnych wzrosła.		
	Udział gruntów rolnych dobrej jakości (klasy I i II) w ogólnej powierzchni gruntów ornych	%	1,4	b.d.	b.d.	b.d.	Bonitacja gleb	Nie można ocenić wskaźnika ze względu na brak danych.		
Powietrze atmosferyczne	Ilość zakładów, które posiadają pozwolenie na emisję pyłów i gazów do powietrza	szt.	b.d.	3	3	3	Informacja Urzędu Miasta i Gminy;	Stan ilości zakładów i emitorów ciepłowniczych nie zmienia się.		
	Ilość emitorów ciepłowniczych (ciepłownie zbiorcze)	szt.	1	1	1	1	Informacja Urzędu Miasta i Gminy;			
	Ilość punktów stałych monitoringu powietrza na terenie gminy	szt.	-ul. Ks. Skargi	-ul. Ks. Skargi	-ul. Ks. Skargi	-ul. Ks. Skargi	1	Państwowy monitoring środowiska (WSSE).	Stan jakości powietrza atmosferycznego na terenie miasta nie jest zadowalający. Na terenach wiejskich jakość powietrza jest dobra. Sytuacja wymaga opracowania i wdrażania Programu Ochrony Powietrza. - obszar programu obejmuje 1,34 ha w centrum miasta Nakło nad Notecią w okolicy ul. Bydgoskiej i Ks. P. Skargi.	
	Ilość punktów pasywnych pomiarów SO ₂ i NO ₂	szt.	b.d.	3	1	-	-	Państwowy monitoring środowiska (WIOŚ). (WSSE)		
	SO ₂ stężenie średnie roczne	µg/m ³	-	-	6,3	-	-			
	NO ₂ stężenie średnie roczne	µg/m ³	-	-	10,5	-	-			
	Stężenia zanieczyszczeń powietrza									Państwowy monitoring środowiska (WIOŚ). (WSSE)
	SO ₂	Stężenie średnie roczne µg/m ³	6,4	4,9	3,4	-	-			
	NO ₂		23	23,4	21,7	-	-			
	Pył zaw. (PM 10)		-	40,0	30,4	-	-			
	Benzo (a) piren		-	0,0119	0,0101	-	-			
	ołów		-	0,09	0,01	-	-			
	chrom		-	0,003	0,001	-	-			
	kadm		-	0,002	0,001	-	-			
nikiel	-		0,001	0,001	-	-				
arsen	-		0,001	0,002	-	-				
benzen	4,3		4,2	3,4	-	-				
Ilość punktów pomiaru opadu pyłu , kadmu i ołowiu	szt.	1	1	1	1	1	Państwowy monitoring środowiska (WIOŚ). (WSSE)			
Roczna ocena jakości powietrza dla strefy według WSSE ze względu na: - ochronę zdrowia - ochronę roślin	klasa	C A	C A	C	-	-	Państwowy monitoring środowiska (WIOŚ). (WSSE)			

	Nazwa strefy do której należy gmina	-	p. nakielski	p. nakielski	p. nakielski	p. nakielski		
	czynnik decydujący o klasie łącznej strefy ze względu na ochronę zdrowia	-	pył zawieszony PM10	pył zawieszony PM10; benzo(a) piren	pył zawieszony PM10	-		
	Kwalifikacja do sporządzania programu ochrony powietrza POP	Kryterium-substancja	-	-	Poziom dopuszczalny pył zawieszony PM10	-		
	Czy jest „Program Ochrony Powietrza”	-	NIE	NIE	TAK	TAK	Informacja Urzędu Miasta i Gminy;	Program Ochrony Powietrza jest w trakcie realizacji i został zatwierdzony w 2007 r. Promowanie działań związanych modernizacją i wymianą ogrzewania w m. Nakło n. Not. na „ekologiczne” w ramach Programu Ochrony Powietrza”.
	Termin realizacji Programu ochrony powietrza	-	-	-	2007	2008	Informacja Urzędu Miasta i Gminy;	
Odnawialne źródła energii	Liczba instalacji działających w oparciu o energię odnawialną - siłownie wiatrowe; - inne	szt.	0 b.d.	0 1	0 1	0 1	Informacja Urzędu Miasta i Gminy;	W okresie sprawozdawczym nie przeprowadzono żadnej analizy środowiskowej w tym zakresie.
Środowisko akustyczne	Ilość pozwoleń na emisję hałasu	szt.	b.d.	2	2	2	Informacja Urzędu Miasta i Gminy; na podstawie decyzji emisji.	W okresie sprawozdawczym nie zmieniła się ilość pozwoleń na emisję.
Promieniowanie elektromagnetyczne	Ilość źródeł promieniowania elektromagn. - ciągłych (linie WN) - punktowych (GPZ, stacje bazowe telefonii komórkowej)	szt.	b.d. b.d.	3 9	3 19	3 19	Informacja Urzędu Miasta i Gminy; na podstawie decyzji emisji.	Liczba emitorów (głównie GSM) wzrasta.

	Monitoring promieniowania elektromagnetycznego	szt.	b.d.	Nakło (Rynek) -Nie stwierdzono przekroczenia poziomu promieniowania	Brak pomiarów	Nakło (Rynek) Potulice -Nie stwierdzono przekroczenia poziomu promieniowania	WIOŚ	Nie stwierdza się negatywnego oddziaływania na środowisko.		
Zagrożenia poważną awarią	Usunięcie skutków zagrożenia środowiska	szt.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Informacja Urzędu Miasta i Gminy; WIOŚ.	Poza funkcjonującymi zakładami i innymi źródłami poważne awarie i skażenia środowiska mogą wystąpić w związku z transportem materiałów niebezpiecznych.		
Przyroda	Powierzchnia gruntów leśnych (ogółem)	ha	3423,3	3379,9	3439	3489	Ewidencja gruntów na terenie gminy 18 693 ha	Nie można ocenić wskaźnika ze względu na brak danych za 2008 r.		
	Powierzchnia gruntów leśnych (% obszaru gminy)	%	18,3	18,0	18,3	18,6				
	Obszary sieci NATURA 2000 ilość obszarów - OSO PLB300001 - SOO PLH300004	szt. szt.	brak	1 0	1 0	1 0	1 0	Ministerstwo środowiska, serwis dot. Sieci NATURA 2000.	w 2003 roku na obszarze Polski nie obowiązywało zobowiązanie dotyczące wyznaczania sieci NATURA 2000. W okresie sprawozdawczym tereny objęte NATURĄ 2000 podlegają szczególnej ochronie w związku z powyższym gospodarowanie nimi jest bardziej restrykcyjne i podlega większej kontroli.	
	powierzchnia na terenie gminy - OSO PLB300001 - SOO PLH300004	ha. ha.		3997,2 0 0	3997,2 0 0	3997,2 0 0				
	Ilość rezerwatów przyrody	szt.	4	4	4	4	Informacja Urzędu Miasta i Gminy;			Ilość i powierzchnia obiektów i obszarów podlegających ochronie przyrody nie uległa zmianie.
	Łączna powierzchnia rezerwatów przyrody	ha.	120,82	120,82	120,82	120,82				
	Ilość Obszarów Chronionego Krajobrazu	szt.	1	1	1	1				
Powierzchnia na terenie gminy	ha.	170	170	170	170					
Ilość użytków ekologicznych	szt.	8	8	8	8					
Łączna powierzchnia użytków ekologicznych	ha	65,89	65,89	65,89	65,89					

	Liczba pomników przyrody - nieożywionej - ożywionej	szt.	4 21	4 21	4 21	4 21		
--	---	------	---------	---------	---------	---------	--	--

- 1) – Stan wyjściowy określa dany wskaźnik na koniec 2003 roku w oparciu o dane statystyki publicznej lub dane zawarte w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Nakło nad Notecią na lata 2004-2008 z perspektywą na lata 2009-2013”.
- 2) – Stan obecny określa dany wskaźnik na koniec 2008 r. w oparciu o statystykę publiczną lub dane z państwowego monitoringu środowiska lub innych instytucji kontrolnych.

b.d. – brak danych.

Powyższa ocena wskaźnikowa jest oceną pierwotną i może być modyfikowana w kolejnych raportach z realizacji POŚ oraz jego aktualizacji. Zbiór zaproponowanych i przeanalizowanych wskaźników może być z czasem ograniczony lub rozszerzony w zależności od potrzeb wynikających z analizy rzeczywistej sytuacji na terenie gminy.

4. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Spośród wyznaczonych w planie operacyjnym na lata 2004-2008 przedsięwzięć do realizacji w ramach polityki ekologicznej na terenie gminy Nakło nad Notecią w latach 2004-2006 niektóre przedsięwzięcia nie zostały zrealizowane. Część inwestycji i zadań z uwagi na ciągłość oraz długotrwałość była realizowana częściowo (kontynuacja inwestycji bądź jej rozpoczęcie). Spośród wyznaczonych przedsięwzięć realizowane były również takie, których specyfika wymaga systematyczności w każdym roku, np. zadania z zakresu edukacji ekologicznej.

Niezrealizowane przedsięwzięcia zawarte w planie operacyjnym nie stanowiły zadań własnych gminy, a ich realizacja należała do innych podmiotów działających na jej obszarze. Realizacja tych zadań nie została jednak zaniechana, a wyłącznie przesunięta do realizacji na kolejne lata obowiązywania planu operacyjnego.

Ze względu na założone koszty realizacyjne planowanych przedsięwzięć, poniesione w rzeczywistości nakłady finansowe na ich realizację nie osiągnęły zamierzonych wielkości. Niektóre z przedsięwzięć zrealizowano w mniejszym zakresie (mniejsza ilość zadań w obrębie danego przedsięwzięcia). Powodem takiej sytuacji były możliwości budżetowe gminy oraz podmiotów realizujących przedsięwzięcia i zadania, a także ilość pozyskanych środków finansowych ze źródeł zewnętrznych.

Wiele zadań zrealizowanych przez Urząd Miasta i Gminy Nakło nad Notecią ze środków budżetowych i innych środków finansowych nie zostało ujęte w niniejszym raporcie ze względu na fakt, iż nie mają bezpośredniego wpływu na poprawę ochrony środowiska. Biorąc pod uwagę, że wiele instytucji nie opracowało jeszcze danych monitoringowych za rok 2008 nie można było ich wskazać i porównać z rokiem 2007. Niektóre wskazane zadania nie były też bezpośrednio ujęte w planie operacyjnym programu ochrony środowiska na lata 2004-2008.

Jednak pośrednie oddziaływanie tych przedsięwzięć i zadań jest znaczące w osiąganym efekcie ekologicznym. Do zadań takich należą np. modernizacje i budowa dróg i ciągów komunikacyjnych, modernizacje budynków, inwestycje w zakresie szkolnictwa oraz infrastruktury sportowej i turystycznej. Znaczenie takich przedsięwzięć zostało ujęte w polityce długoterminowej programu ochrony środowiska opisanej w rozdziale 3 dokumentu – strategii ochrony środowiska do 2013 roku. Należałoby rozważyć w przyszłości podczas aktualizacji programu ochrony środowiska ujęcie części z tych zadań (np. termomodernizacji budynków i obiektów, budowy i modernizacji dróg) w zadaniach nowo wyznaczanym planie operacyjnym.

Ostatecznie realizację programu ochrony środowiska w latach 2004-2006 ocenić można pozytywnie. Ocenę zadowalającą potwierdza przeprowadzona analiza wskaźnikowa realizacji programu na terenie gminy. Stan infrastruktury uległ poprawie, co wpłynie na poprawę jakości poszczególnych elementów środowiska. Aby stwierdzić realną poprawę jakości środowiska (znajdującą odzwierciedlenie w analizie jego jakości) potrzeba jednak dłuższego okresu i dalszych działań inwestycyjnych.